

«Правове забезпечення державного регулювання»

Автор: д.ю.н. проф. каф. Конституційного та адміністративного права Верлос Н.В.

Лекція №1

Тема: Загальнотеоретичні засади державного управління та основа конституційного ладу України

План:

1. Теоретичні засади державного управління: поняття, зміст, функції.
2. Поняття та ознаки засад конституційного ладу: Людина, її права і свободи, честь і гідність як найвища соціальна цінність. Народний і державний суверенітет: поняття і взаємозв'язок. Принцип поділу влади. Принцип визнання та гарантування місцевого самоврядування як основа територіальної організації влади в Україні. Принципи республіканізму, унітаризму та демократизму як визначальні для форми Української держави.
3. Конституційне закріплення політичної системи України. Політичний плюралізм (багатоманітність) як основа політичної системи України.
4. Соціальна система і соціальна структура українського суспільства, тенденції їх розвитку. Конституційно-правові принципи соціальної політики держави та їх реалізація.
5. Державне регулювання мовної політики в Україні.
6. Принцип визнання міжнародно-правових стандартів, його роль у входженні України у світове співтовариство та процесі євроінтеграції.

Державне регулювання

це вид діяльності держави, яка полягає у впорядкуванні діяльності учасників суспільних відносин з метою забезпечення її відповідності вимогам закону та досягнення бажаного балансу публічних і приватних інтересів

Конституційний лад

України є системою суспільних відносин, передбачених і гарантованих Конституцією України і законами прийнятими на її основі й відповідно до неї. Його відповідність Конституції України є головною умовою всебічної реалізації Основного Закону.

Державний лад

Державний лад – це система основних політико-правових, економічних, соціальних відносин, які закріплюються державно-правовими нормами.

Державний лад є:

- **конституційним, притаманий конституційній державі,**
- **неконституційний-притаманий тоталітарній державі.**

Засади конституційного ладу

це загальні, вихідні й визначальні ідеї, що лежать в основі суспільного і державного ладу України, взаємовідносин особи і держави, діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, інших державних і суспільних інституцій.

1

Визнання людини, її життя і здоров'я, честі і гідності, недоторканості і безпеки найвищою соціальною цінністю (ч. 1 ст.3 Конституції);

*Стаття 3.

*Кожна людина має право на життя, на свободу і особисту недоторканність.

Кожна дитина має право на життя

2

визначення форми Української держави як унітарної, суверенної, незалежної, демократичної, соціальної, правової держави з республіканською формою правління (ст.ст.1, 2, 5 Конституції)

3

народного суверенітету, згідно з яким народ є носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні (ч.2 ст.5 Конституції)

Джерелом влади в
Україні є народ!

Стаття 5 Конституції України: Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ.

4

організація і діяльність державної влади будується на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову (ст.6 Конституції);

Державна влада в Україні

За Конституцією України:

Стаття 5. Носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ. Народ здійснює владу безпосередньо і через органи державної влади та органи місцевого самоврядування.

Стаття 6. Державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

ЗАКОНОДАВЧА

Верховна Рада України
(450 народних депутатів України, які обираються на 5 років)

До повноважень

Верховної Ради України належить:

- 1) внесення змін до Конституції України;
- 2) призначення асоційованого референдуму;
- 3) прийняття законів;
- 4) затвердження Державного бюджету України;
- 5) визначення засад внутрішньої і зовнішньої політики та ін.

ВИКОНАВЧА

Кабінет Міністрів України
є вищим органом у системі виконавчої влади.

До повноважень

Кабінету Міністрів України належить:

- 1) забезпечення державного суверенітету і економічної самостійності України;
- 2) виконання заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина;
- 3) здійснення заходів щодо забезпечення обороноздатності і національної безпеки України, громадського порядку, боротьби зі злочинністю.

СУДОВА

Систему судової влади в Україні складають **Верховний Суд України** та суди загальної юрисдикції.

Основними засадами судочинства є: законність, рівність усіх учасників судового процесу, забезпечення обвинуваченому права на захист та ін.

Конституційний Суд України — єдиний орган конституційної юрисдикції в Україні, завданням якого є гарантування верховенства Конституції України як Основного Закону держави на всій території України.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ

Президент України є главою держави і виступає від її імені. Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина. Президент України обирається на 5 років.

5

визнання і гарантування місцевого самоврядування (ст.7 Конституції);

Система місцевого самоврядування включає

Територіальну громаду

Сільську, селищну, міську раду

Сільського, селищного, міського голову

Виконавчі органи сільської, селищної, міської ради

Районні та обласні ради, що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст

Органи самоорганізації населення

Староста в селах, селищах, визначених за рішенням місцевої ради об'єднаної територіальної громади, утвореної відповідно до Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад»

6

верховенства права, згідно з яким закріплюється загальна підпорядкованість праву, пряма дія і безпосереднє застосування норм Конституції (ст.ст.8, 19 Конституції);

7

визнання і гарантування основ громадянського суспільства, його розвитку, свободи його інститутів (ст.ст.11, 13, 14 Конституції);

8

політичної, економічної та ідеологічної багатоманітності, заборони цензури, свободи політичної діяльності, не забороненої Конституцією і законами України (ст.15 Конституції)

9

визнання плюралізму форм власності і гарантування захисту прав усіх суб'єктів права власності і господарювання, соціальної спрямованості економіки (ст.13 Конституції)

10

визнання міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою частиною національного законодавства України(ст.9 Конституції)

11

- визначення основних функцій держави:
- забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України (ст.16);
 - захист суверенітету і територіальної цілісності України, оборона України, забезпечення її екологічної та інформаційної безпеки (ст.17);
 - здійснення зовнішньополітичної діяльності (ст.18)

12

пріоритетності права
власності українського
народу на природні
ресурси (ст.13)

13

єдиного громадянства
(ст.4)

*Громадянство України базується на
принципі єдиного громадянства*

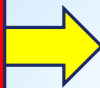

Громадянство України

Result Law Company

14

визнання незворотності європейського та євроатлантичного стратегічного курсу України

закріплення у якості державних символів України

- Державного Прапора України,
- Державного Герба України і Державного
- Гімну України (ст.20 Конституції)

ДЕРЖАВНІ СИМВОЛИ України

ДЕРЖАВНИЙ ПРАПОР УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ПРАПОР УКРАЇНИ - ЦЕ СТЯГ ІЗ ДВОХ РІВНОВЕЛИКИХ ГОРИЗОНТАЛЬНИХ СМУТ. СИНЬОГО І ЖОВТОГО КОЛЬОРІВ

ПРАПОР - ЦЕ ЧЕСТЬ ДЕРЖАВИ

ДЕРЖАВНИЙ ПРАПОР УКРАЇНИ Є ОФІЦІЙНИМ ДЕРЖАВНИМ СИМВОЛОМ УКРАЇНИ, ЩО СУВЕРЕНІТЕТУ ТА НЕЗАЛЕЖНОСТІ.

28 СІЧНЯ 1992 РОКУ СИНЬО-ЖОВТИЙ СТЯГ БУЛО ВИЗНАНО ДЕРЖАВНИМ ПРАПОРОМ УКРАЇНИ, ЩО ЗАКРІПЛЕНО В 20 СТАТТІ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ.

СПОЛУЧЕННЯ СИНЬОГО І ЖОВТОГО КОЛЬОРІВ ТРАКТУЄТЬСЯ ЯК ВАЖЛИВЕ УКРАЇНСЬКЕ НЕБО НАД ЗОЛОТОЮ НИВОЮ.

ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИМ ГІМНОМ УКРАЇНИ Є НАЦІОНАЛЬНИЙ ГІМН НА МУЗИКУ М. ВЕРВИЦЬКОГО ЗІ СЛОВАМИ ПЕРШОГО КУПАЛЕТУ ТА ПРИСПІВУ ТВОРУ П. ЧУВИНСЬКОГО В ТАКІЙ РЕДАКЦІЇ:

*Ще не вмерла України і слава, і воля,
Ще ми, братів моєх, не покінемо діля.
Зликує насі беріженьди, як роса на сонці.
Запакує і ми, братів, у своїй сторонці.*

ПРИСПІВ:

*Душу а тіло ми положили за нашу свободу,
І покажем, ще ми, братів, козацького роду.*

ЗАКОН УКРАЇНИ
ПРО ДЕРЖАВНИЙ ГІМН УКРАЇНИ
ВІД 6 БЕРЕЗНЯ 2003 РОКУ.

ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ - Є СИМВОЛОМ ДЕРЖАВИ УКРАЇНА.

19 ЛЮТОГО 1992 РОКУ ЗАТВЕРДЖЕНО МАЛИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ. ОПИС ДЕРЖАВНОГО ГЕРВА УКРАЇНИ ПОДАНО В ОСНОВНОМУ ЗАКОНІ УКРАЇНИ (20 СТАТТЯ).

*ВЕЛИКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ ВСТАНОВИТЬСЯ З УРАХУВАННЯМ МАЛОГО ДЕРЖАВНОГО ГЕРВА УКРАЇНИ ТА ГЕРВА ВІСКИ ЗАПОРІЗЬКОГО... ГОЛОВНИМ ЕЛЕМЕНТОМ ВЕЛИКОГО ДЕРЖАВНОГО ГЕРВА УКРАЇНИ Є ЗНАК КНЯЖОЇ ДЕРЖАВИ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО (МАЛИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБ УКРАЇНИ).

МАЛИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГЕРБОМ УКРАЇНИ ЗАТВЕРДЖЕНО ЗОЛОТИЙ ТРИЗІВ НА СИНЬОМУ ШВІТІ.

16

визнання української мови державною (ст.10 Конституції)

25.04.2019 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ ПРО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ДЕРЖАВНОЇ

ЗАКОН ПРО МОВУ

КОЖНИЙ ГРОМАДЯНИН УКРАЇНИ ЗОБОВ'ЯЗАНИЙ ВОЛОДІТИ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ.

ВВОДЯТЬСЯ КВАЛІФІКАЦІЙНІ РІВНІ ЗНАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ (ВІД А1 ДО С2)

ОСОБА, ЯКА МАЄ НАМІР НАБУТИ ГРОМАДЯНСТВО УКРАЇНИ, ЗОБОВ'ЯЗАНА ЗАСВІДЧИТИ ВІДПОВІДНИЙ РІВЕНЬ ВОЛОДІННЯ ДЕРЖАВНОЮ МОВОЮ (ВИКЛЮЧЕННЯ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ У ЛАВАХ ЗСУ)

ЗОБОВ'ЯЗАНИ ЗАСТОСОВУВАТИ ДЕРЖАВНУ МОВУ ПІД ЧАС СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ:

ДЕРЖПОСАДОВЦІ

ЮРИСТИ

НАУКОВЦІ

МЕДИКИ

ОФІЦЕРИ

НЕ ПОШИРЮЄТЬСЯ НА:

МОВУ
ПРИВАТНОГО
СПІЛКУВАННЯ

МОВУ
РЕЛІГІЙНИХ
ОБРЯДІВ

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ЗАКОН ПРО МОВУ:

Українською мають говорити у:

Публічному просторі

Медичній сфері

Державному і комунальних секторах

Сфері освіти

Транспорт, заклади харчування

Театральних виставах/дубляжі кіно

Підписах/маркуванні товарів та послуг

На телебаченні, в інтернеті, друкованих ЗМІ

Чи можна буде видавати ЗМІ іноземними мовами:

>50% українських назв друкованих ЗМІ

За замовчуванням завантажується українською мовою

Українська версія за обсягом не менша ніж іноземна

Все це — не поширюється на мову:

Приватного спілкування

Релігійних обрядів

ЩО ПЕРЕДБАЧАЄ ЗАКОН ПРО МОВУ

УКРАЇНСЬКА МАЄ ВИКОРИСТОВУВАТИСЬ У:

Публічному просторі

Державній службі

Закладах харчування

Офіційних документах

Де можна спілкуватися
іншою мовою:

- У приватній розмові
- При проведенні релігійних обрядів

Медичній сфері

Кіно, театрах

Освітній сфері

ЗМІ, інтернеті,
телебаченні

Культурі
(фестивалі, заходи)

ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНУ ПЕРЕДБАЧЕНІ ШТРАФИ

СТВОРЮЄТЬСЯ КОМІСІЯ СТАНДАРТІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

УПОВНОВАЖЕНИЙ
ІЗ ЗАХИСТУ МОВИ

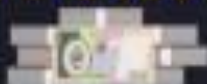
ШТРАФИ

СФЕРА КУЛЬТУРИ,
ОСВІТИ І РЕКЛАМИ

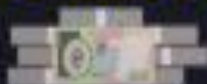
1770-3400 грн

ДІЛОВОДСТВО

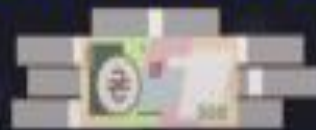
3400-6800 грн

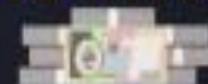
ПОВТОРНЕ ПОРУШЕННЯ
ПРОТЯГОМ РОКУ

8500-11900 грн

3400-5100 грн

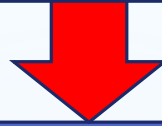
ДРУКОВАНІ ЗМІ

6800-8500 грн

Форми посягання на конституційний лад

- Дії, вчиненні з метою насильницької зміни конституційного ладу (ч. 1 ст. 109)
- Дії, вчиненні з метою насильницького повалення конституційного ладу (ч. 1 ст. 109)
- Дії, вчиненні з метою насильницького захоплення державної влади (ч. 1 ст. 109)
- Публічні заклики до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади (ч.2 ст. 109)
- Розповсюдження матеріалів із закликами до насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або до захоплення державної влади (ч. 2 ст. 109)
- Фінансування дій, вчинених з метою насильницької зміни чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону України(ч. 1 ст. 110-2)